

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Теорія і методика юнацького спорту

Шифр та назва спеціальності
017 Фізична культура і спорт

Інститут
ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма
Фізична культура і спорт

Кафедра
Фізичне виховання (302)

Рівень освіти
Бакалавр

Тип дисципліни
Вибіркова . Вільного вибору профільної підготовки

Семестр
3

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Поляков Ігор Олександрович

Ihor.Poliakov@khpі.edu.ua

Доцент, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник. Досвід роботи 15 років. Автор понад 60 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Теорія та методика юнацького спорту», «Психологія управління фізичною культурою», «Психологія фізичної культури та спорту», «Історія та сучасність фізичної культури та олімпійського спорту», «Тренерська практика». Суддя національної категорії зі спортивної боротьби.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс «Теорія та методика юнацького спорту» призначений для студентів денної форми, третього року навчання. Він є дисципліною професійного напрямку, яку опановують протягом шостого семестру бакалаврського рівня. Навчальним планом передбачено 48 годин аудиторних занять (16 год. лекцій та 32 год. практичних занять) і 72 годин самостійної роботи. Програма навчальної дисципліни містить два змістовні модулі (4.0 кредити ECTS)

Мета та цілі дисципліни

Формування у студентів сучасних професійних якостей майбутніх тренерів-викладачів фізичного виховання і дитячо-юнацького спорту. Освоєння сучасного підходу до технологій програмування тренувального процесу, педагогічного контролю і управління підготовкою юних спортсменів в системі ДЮСШ, СДЮШОР та ліцеїв спортивного профілю. Опанування здатності розв'язувати практичні проблеми за невизначених умов в окремих напрямках фізичної культури і спорту. Вміння визначати форми організації занять у фізичному вихованні та враховувати особливості фізичного виховання дітей та молоді..

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації, підсумковий контроль – залік

Компетентності

СК2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.
СК10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.
СК12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар..

Результати навчання

РН7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.
РН8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.
РН9. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.
РН10. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.

Обсяг дисципліни

Навчальним планом передбачено 48 годин аудиторних занять (16 год. лекцій та 32 год. практичних занять) і 72 годин самостійної роботи. Програма навчальної дисципліни містить два змістовні модулі (4.0 кредити ECTS)

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження дисципліни необхідно мати знання та навички з дисципліни «Основи теорії здоров'я та здорового способу життя » в обсязі програми бакалавра спеціальності 017

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Очна та дистанційна форма проведення занять.

При викладанні дисципліни використовуються наступні методи навчання: - словесні (бесіда, дискусія, лекція, робота з книгою); наочні (ілюстрація, практичними прикладами); практичні (практичні вправи, ділові та рольові ігри).

З навчальних технологій використовуються технології особисто-орієнтованого, пояснювально-ілюстративного, диференційованого та рейтингового навчання.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Вступ до дисципліни «Теорія і методика юнацького спорту»

Тема 2. Структура сучасної підготовки юних спортсменів в Україні.

Тема 3. Теоретичні основи фізичної підготовки юних спортсменів.

Тема 4. Теоретичні основи технічної підготовки юних спортсменів.

Тема 5. Теоретичні основи психологічної, тактичної та теоретичної підготовки юних спортсменів.

Тема 6. Основи перспективного та поурочного програмування тренувального процесу юних спортсменів.

Тема 7. Особливості організації багаторічного тренування юних спортсменів на етапі початкової підготовки.

Тема 8. Особливості організації багаторічного тренування юних спортсменів на етапі базової підготовки.

Тема 9. Особливості організації багаторічного тренування юних спортсменів на етапі спеціалізованої базової підготовки.

Тема 10. Основи організації і проведення відбору і орієнтації юних спортсменів на різних етапах багаторічного тренування.

Тема 11. Основи управління і педагогічного контролю в процесі підготовки юних спортсменів.

Теми практичних занять

Тема 1. Аналітичний огляд наукових публікацій (журналів, збірників статей конференцій, авторефератів дисертацій тощо) за темою курсової роботи дисциплін ТМЮС

Тема 2. Програмно-нормативні, педагогічні і біологічні основи дисципліни ТМЮС. Структура сучасної підготовки юних спортсменів в Україні.

Тема 3. Основи загально-фізичної і спеціально-фізичної підготовки юних спортсменів

Тема 4. Технічна підготовленість спортсменів та її критерії. 2. Фізіологічні основи технічної підготовки спортсменів. 3. Педагогічні основи технічної підготовки юних спортсменів.

Тема 5. Основні напрямки вдосконалення психологічної підготовки юних спортсменів.

Тема 6. Характеристики теоретичних основ різновидів підготовленості юних спортсменів.

Тема 7. Розробка і підготовка робочих планів цілорічного тренування юних спортсменів обраного виду на етапі початкової підготовки. Особливості побудови тренувального процесу. Напрями змісту основних видів підготовки. Основи змагальної діяльності.

Тема 8. Розробка і підготовка робочих планів цілорічного тренування юних спортсменів обраного виду на етапі базової підготовки. Особливості побудови тренувального процесу. Напрями змісту основних видів підготовки. Основи змагальної діяльності.

Тема 9. Розробка і підготовка робочих планів цілорічного тренування юних спортсменів обраного виду на етапі спеціалізованої підготовки. Особливості побудови тренувального процесу. Напрями змісту основних видів підготовки. Основи змагальної діяльності.

Тема 10. Складання тестів щодо відбору юних спортсменів у навчально-тренувальні групи та групи спортивного вдосконалення ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ, спортивних коледжів або ліцеїв.

Тема 11. Відбір і основи управління та педагогічного контролю в процесі підготовки юних спортсменів.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені

Самостійна робота

Індивідуальне завдання №1

Теоретичне завдання. Проаналізувати організаційно-методичні основи багаторічної юнацької підготовки.

Практичне завдання. Визначити основні компоненти структури цілорічного тренувального процесу юних спортсменів та її технологічні рівні й особливості

Індивідуальне завдання №2

Теоретичне завдання. Основи загальної фізичної та спеціальної фізичної підготовки юних спортсменів. Тренувальне навантаження і основи організації його при підготовці юних спортсменів.

Практичне завдання. Запропонувати свій підхід щодо факторів визначення і утримання спортивної форми та тренуваності у юних спортсменів обраного виду

Індивідуальне завдання №3

Теоретичне завдання. Визначити педагогічні і фізіологічні основи та практичні напрямки в реалізації технічної, психологічної, тактичної і теоретичної підготовки юних спортсменів в обраному виді.

Практичне завдання. Розробити примірний зразок карти самоконтролю для юного спортсмена обраного виду

Індивідуальне завдання №4

Теоретичне завдання. Проаналізувати спрямованість змісту основних видів підготовки та особливості побудови тренувального процесу юних спортсменів на різних етапах багаторічного тренування.

Практичне завдання. Розробити примірну структурну модель цілорічної підготовки юних спортсменів обраного виду щодо груп навчально-тренувальних та спортивного вдосконалення (за вибором).

Індивідуальне завдання №5

Теоретичне завдання. Проаналізувати теоретичні основи

відбору та особливості організації і проведення такої педагогічної роботи на першому, другому і третьому етапах орієнтації юних спортсменів до занять в обраному виді спорту.

Практичне завдання. На підставі примірної структурної моделі цілорічної підготовки юних спортсменів обраного виду розробити зразок документу етапного (на мезоцикл) і поурочного (на мікроцикл) програмування (етап цілорічного тренування та мікроцикл за вибором).

Індивідуальне завдання №6

Теоретичне завдання. Технологія педагогічного контролю і управління спортивною підготовкою юних спортсменів.

Практичне завдання. Запропонувати своє бачення щодо педагогічного контролю і обліку тренувальних і змагальних навантажень юних спортсменів обраного виду на етапах попередньої та спеціалізованої базової підготовки.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Ареф'єв В.Г. Фізичне виховання в школі / В.Г. Ареф'єв, В.В. Столітенко. – К. : ІЗМН, 2009. – 280 с.

https://lib.iitta.gov.ua/7338/1/2466_Zubalia.pdf

2. Боднар І. Теорія, методика і організація фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи: навчально-методичний посібник. – Львів : Українські технології, 2015. – 48 с.

<https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/6627/1/%D0%91%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B0%D1%80.pdf>

3. Гейтенко В. В., Пристинський В. М., Зайцев В. О. Теорія і методика дитячого та юнацького спорту / В. В. Гейтенко, проф. В. М. Пристинський, В. О. Зайцев. Навчально-методичний посібник.

Слов'янськ: вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 171 с.

<http://dspace.ddpu.edu.ua/ddpu/bitstream/123456789/541/1/%D0%A2%D0%95%D0%9E%D0%A0%D0%86%D0%AF%20%D0%86%20%D0%9C%D0%95%D0%A2%D0%9E%D0%94%D0%98%D0%9A%D0%90%20%D0%94%D0%98%D0%A2%D0%AF%D0%A7%D0%9E%D0%93%D0%9E%20%D0%A2%D0%90%20%D0%AE%D0%9D%D0%90%D0%A6%D0%AC%D0%9A%D0%9E%D0%93%D0%9E%20%D0%A1%D0%9F%D0%9E%D0%A0%D0%A2%D0%A3.pdf>

4. Костюкевич В. М. «Теорія і методика спортивною підготовки» (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник / В. М. Костюкевич – Вінниця: Планер, 2014 – 616 с.

https://library.vspu.edu.ua/polki/akredit/kaf_5/kostukevich11.pdf

Додаткова література

1. Ареф'єв В.Г. Фізична культура в школі (молодому спеціалісту): Навчальний посібник для студентів навчальних закладів II – IV рівнів акредитації. / В.Г. Ареф'єв, А.Г. Єдинак. – 2-е вид. перероб. і доп. – Кам'янець-Подільський: Абетка- НОВА, 2011. – 384 с.

2. Деделюк Н.А., Цьось А.В. Традиції фізичного виховання в Київській Русі. - Луцьк, 2004. - 192 с.

3. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання: підручник [для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту] / Круцевич Т. Ю. – К.: Видавництво НУФВСУ «Олімпійська література», 2008. – Т. 1. – 390 с.

4. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання: підручник [для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту] / Круцевич Т. Ю. – К.: Видавництво НУФВСУ «Олімпійська література», 2008. – Т. 2. – 330 с.

5. Оніщук Л.М., Остапов А.В. Теорія та методика юнацького спорту: навчальний посібник для студентів денної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». – Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2021. – 135 с.

6. Келлер В. С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів: навч. посіб. / Келлер В. С., Платонов В. М. – Львів: Українська спортивна Асоціація, 1992. – 269 с.
[file:///C:/Users/User/Downloads/%D0%9A%D0%B5%D0%BB%D0%BB%D0%B5%D1%80%20%D0%92.%20%D0%A1.%20%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%BE-%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B8%20%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D1%81%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%96%D0%B2%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/%D0%9A%D0%B5%D0%BB%D0%BB%D0%B5%D1%80%20%D0%92.%20%D0%A1.%20%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%BE-%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B8%20%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D1%81%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%96%D0%B2%20(1).pdf)
7. Платонов В. М. Теорія спортивного відбору: Здібності, обдарованість, талант / В. М. Платонов – К. : Вежа, 1997. - 128 с.
8. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів: підруч. [для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту] / Шиян Б. М. – Тернопіль: Навчальна книга, 2009. – Ч. 1. – 248 с.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді екзамену (40%) та поточного оцінювання (60%).

Екзамен: письмове завдання (3 запитання з теорії) та усна доповідь.

Поточне оцінювання: 2 онлайн тести та розрахункове завдання (по 20%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

30.06.2023

Завідувач кафедри
Олексій ЮШКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Олексій ЮШКО

